

a domb aljában; magán a dombon leletet nem sikerült megfigyelni. A szemle fél méter magas gabonában történt; a leletgyűjtés helye a traktorkeréknymokra korlátozódott.

Vejke-major III. (KÖH 67139): A lelőhely a *Vejke-major I.* lelőhelytől Ny-ra levő, két dombból álló dombvonulaton, a Cimberkúti csurgótól É-ra, a Csörgető-patak É-i partján helyezkedik el. A *Vejke-major I.* lelőhelytől egy jelentős mélyedés választja el. A vizsgált területet fél méter magas gabona fedte, így a leletgyűjtés a traktorkeréknymokra korlátozódott. Leletanyag: több pattintott kőeszköz, egy csiszolt, nyéllyuk nélküli kőbalta és őskori edénytöredékek; mindkét domb teteje felé néhány római edénytöredék, közte terra sigillata utánszat (?); a két domb közötti mélyedésben, a Csörgető-patak partján túlnyomórészt római edénytöredékek, két római téglatöredék (épület?). A leletek szinte az egész felületen sűrűn jelentkeztek; az egykori Dénes-major magasságában már ritkultak.

TAKÁCS KÁROLY

424. Perőcsény, Halyagos
(MRT 13/2 k. 23/9 lh., KÖH 11100)
(Pest megye) B

2009 őszén terepbejárást végeztem a késő bronzkori erődítésen. A földvár területe szálerdő, csak helyenként bokros, bozótos. Sáncrezleteket a K-i részen fotóztam. Emberi bolygatásra utaló nyomok nem látszódtak. Az avarban néhány késő bronzkori edénytöredéket találtunk. Munkatárs: Darányi László.

MIKLÓS ZSUZSA

425. Pécel, Pesti út
(KÖH 26221)
(Pest megye) Ő

Régészeti hatástanulmány készítéséhez kapcsolódóan állapotfelmérő bejárást tartottam a Pécel város Ny-i szélén, a Rákos-patak D-i oldalán emelkedő dombon, a szennyvíztelep területén és közvetlen környezetében, mára jórészt beépített területen található régészeti lelőhelyen. A terület jelenlegi állapotából kitűnik, hogy korábban a szennyvíztisztító telep létesítése és bővítése során végzett földmunkákkal már jelentősen bolygathatták a nyilvánartott őskori települést. Ezekhez a munkákhoz kapcsolódóan régészeti tevékenység nem történt, ezért a lelőhely állapotára és a bolygatás mértékére vonatkozóan nincs adatunk. A terület beépítettsége miatt felszíni lelőhely-lokalizáció csak korlátozottan lehetséges, vagyis a lelőhely kiterjedése és állapota kizárólag helyszíni bejárással nem határozható meg. A beépítetlen területen még bolygatatlan régészeti jelenségek lehetnek, ezért a jövőbeni fejlesztéshez kapcsolódó földmunkák során régészeti leletek előkerülése várható.

TANKÓ KÁROLY

426. Pécs, Anna u. 29.
(KÖH 72105)

(Baranya megye) Kö

2009. július 24. és szeptember 10. között elvégeztük a megelőző feltárást valamint az alapok ásásának régészeti szakfelügyeletét. A 9 kutatóárokban és 1 szelvényben előkerült 7 objektum közül a régészeti korúakat feltártuk és dokumentáltuk. A területen középkori leleteket is találtunk, de a felettük levő újkori jelenségek voltak többségben. A terület Pécs-Belváros ÉK-i részén van, mely a középkor és török kor folyamán a szegénynegyed volt, kőház maradványainak felbukkanása kevésbé volt valószínű. Előkerült három újkori kemence paticsnyma, középkori és újkori anyaggal feltöltött gödrök és egy elszenesedett gerenda foltja.

GÁBOR OLIVÉR

427. Pécs, Ágoston tér
(KÖH 24570)

(Baranya megye) Ő, Ró, Á, Kö, Tö

A Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa program keretében középkori templom, temető és kolostor megelőző feltárást végeztük 2009. július 7. és augusztus 26. között a 16717, 16718, 16719 és 16720/2 hrsz. ingatlanokon, 512 m²-en.

Az Ágostonos templom és a hozzá kapcsolódó kolostor romjai Pécs belvárosában, az egykori, történelmi városfalról K-re helyezkednek el. A lelőhelyet korábban már részlegesen feltárta Kárpáti Gábor az 1999-es építkezések kapcsán. Ekkor lokalizálta a templomhajó elhelyezkedését és az É-ről hozzá kapcsolódó kolostorrom egyes részleteit.

A 2009-es kutatás a templomhajó teljes, valamint a kolostor D-i romjainak területén zajlott. A templomon kívül 81 sír került elő, melyből 54-et tártunk fel (232 stratigráfiai számot osztottunk ki). A régészeti jelenségek és leletek korok szerinti megoszlása: őskor, római kor, Árpád-kor, középkor, török kor. Számos újkori és recens jelenséget, anyagot figyelhettünk meg, ami a terület folyamatos bolygatottságát bizonyítja. A falakon kívül sírok, padlóburkolat, kripták, kutak, modern kori pincemaradványok kerültek elő.

Az Ágoston-rendi templom és kolostor alapítását megelőzően a területen már létezett egy Árpád-kori temető, melynek egyik sírjában egy II. Béla-kori pénzérmét találtunk. A templomhajó falai számos sírt vágtak, melyek szintén egy korábbi periódushoz tartoznak, feltehetően az előbb említett 12. századi sírral egyidősek. A 13. században épült templom- és kolostorromok falain kívül más, az említett épületegyüttestől jól elkülöníthető szerkezetű és korú falakat is feltártunk (talán egy korábbi templom romjait), melyek régészeti korának meghatározása folyamatban van. A talált régészeti leletanyag tanúsága szerint az említett területet folyamatosan lakták.

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat pécsi regionális irodájában történő elsődleges feldolgo-

zás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Kárpáti Zoltán régész; Bek Krisztina, Birkás Péter, Bósz Attila, Drávavölgyi Péter, Fenyvesi Anita, Gecse Tamás, Jevtuhov Boglárka, Kóra Mária, Kulin Kitty, Lampért Kirill, Nagy Norbert, Nagyné Lehotai Mónika, Nagy Tibor, Ósz Brigitta, Simó Attila, Strasszer Viktória, Zöldvölgyi Janka technikusok. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft., a térszkenelési dokumentációt a piLine Kft. készítette.

KIS ATTILA

428. Pécs, Citrom utca
(KÖH 24593)

(Baranya megye) Kö?

2009. márciusban helyszíni szemlét végeztem az utca K-i végében tervezett ivókút vízvezetékárkának mélyítésénél. Az 1 m mélységűre tervezett közműárkban bolygatott, szórványos helyzetű emberi csontok kerültek elő. A földmunka a középkori Benedek-templomot D-ről övező egykori temető területén folyt, a temetőkerítés vonalán belül, így feltételezhetjük, hogy a középkorból származó csontokról van szó. A Kárpáti Gábor és Gere László által végzett korábbi ásatások ezt a területrészt nem érintették. Az előkerült tárgyi leletek: „IXS” (Krisztus-monogramos) középkori bronz pecsétgyűrű, valamint középkori és újkori kerámiatöredékek.

GÁBOR OLIVÉR

429. Pécs, Ifjúság útja
(KÖH 72063)

(Baranya megye) Kö

2009. július 23. és augusztus 7. között próbafeltárást végeztünk a 2917, 2942 hrsz. ingatlanokon. A kutatott terület 898 m², a feltárt 633 m² volt.

Az érintett terület egy D-i fekvésű domboldal, amelynek a D-i felén részben az erózió, részben jelenkori feltöltés miatt az altalaj 2–4,5 m mélyen található. A kutatott terület nagy részén az altalaj laza pannon homok, néhol mészaplannal tagolva. A terület kívül esett a római kori Sopianae belterületén, a középkori, török kori Pécs városfallal határolt, valamint a középkori város beépített területén.

A kijelölt területen D-i irányból haladva húztuk meg a K–Ny irányú kutatóárkokat. A D-i, vastagon feltöltött területen régészeti jelenséget nem találtunk. Az É-i harmad DDNy-i részén viszont két kemence folytja rajzolódott ki. Itt nagyobb összefüggő felületet kialakítva további régészeti jelenségek kerültek elő, egymás mellett barna löszös-murvás altalajba ásva. Ez a környezettől eltérő altalaj egy kb. 15 m széles sávban figyelhető meg, valószínűleg egy jégkorszaki hasadék későbbi feltöltődése, ami már elég tömörnek bizonyult ahhoz, hogy objektumokat áshassanak bele. A terület

É-i részén három É–D irányú kutatóárkot húztunk. A középső sáv É-i végében a vékony humuszréteg alatt egyetlen gödör került elő.

A terület É-i részén elkülönülten egyetlen középkori gödröt, a középső harmadának Ny-i részén egy kb. 15×40 m sávban 17 középkori jelenséget találtunk, amelyek talán egy közeli lelőhelyhez köthetők vagy egy rövidebb megtelepedés nyomai. Összesen 3 kemencét és 14 gödröt tártunk fel, rendkívül kevés leletanyaggal.

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat pécsi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatárs: Szabó Sándor technikus. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

VOICSEK VANDA

430. Pécs, Király utca, Budai kapu
(KÖH 26817)

(Baranya megye) Kö

2009. október 12. és december 16. között elvégeztük a 16651 hrsz. ingatlanon a hitelesítő feltárást. A kutatást a Budai kapu burkolatban való bemutatása tette szükségessé. Az egykori középkori városkapu, amely a Budáról Pécsre vezető útról kapta nevét, a mai belvárosban a Király utca 49–51. sz. előtti területen helyezkedik el. A területen 1983-ban a pécsi Janus Pannonius Múzeum régésze, Kárpáti Gábor végzett leletmentő ásatást.

Kutatásunk első üteme a Király utca középvezetékétől É-ra lévő részre korlátozódott. Négy szelvényt jelöltünk ki Ny–K-i irányban. A terület több élő közművel is bolygatva volt. Eredeti rétegeket a szelvények D-i felében, a közművek közötti megmaradt keskeny részekben, ill. az É-i szelvényfalban tudtunk csak megfigyelni. Az 1–3. szelvény É-i részén mintegy 40 cm-re az egykori aszfaltszinttől került elő az egykori budai kapu maradványa. A kaput Ny–K irányban mind a gázvezeték, mind a csapadékcatorna vágta, ezek fektetése során réselték el a fal egy részét. A 3. szelvényben az U alakú kapu K-i szárát sikerült megtalálnunk a belső falsíkkal együtt. A belső falsíkhhoz egy mecseki mészkőből kirakott középkori útréteg csatlakozott. Ez az út a kapun kívül mind K-i, mind Ny-i irányban kiszélesedett. Ennek az útrétegnek az átvágása, ill. elbontása után újabb, középkorra keltezhető útrétegeket tártunk fel, az egyes rétegeket pár centiméteres humuszréteg választotta el egymástól.

A budai kaputól K-i irányban (kb. 1,5–2 m-re) az út elbontása után egy másik fal bontakozott ki, amelyhez hozzáépítették a kapu előtti contra falat. Erre a falra közvetlenül ráhúzott egy folyami kavicsból kirakott útréteg. Ugyanilyen útrétegek jelentkeztek az É-i szelvényfalban is: egymás alatt négy köves útréteget figyeltünk meg, az egyes rétegeket vékony, enyhén agyagos barna humuszréteg-feltöltés választotta el egymástól. Szintén ebben a szelvényfalban figyeltünk meg két kemencét.